

Valsts tiesu ekspertīžu birojs

METODISKIE IETEIKUMI
MATERIĀLU SAGATAVOŠANA
DAKTILOSKOPISKAJAI EKSPERTĪZEI

RĪGA
2025

Termins “daktiloskopija” ir radies no grieķu vārdiem *daktylos* – pirksts un *skochein* – skatīties, pētīt. Ādas papillārlīniju raksta aina ir individuāla un noturīga. Tas nozīmē, ka katram cilvēkam ir tikai viņam piemītoša papillārlīniju aina, kas nekad neatkārtosies citai personai. Daktiloskopiskās izpētes objekti ir cilvēka roku pirkstu, plaukstu un kāju pēdu papillārrakstu aina, kas paliek uz priekšmetiem vai arī eksperimentāli (salīdzināmie paraugi) tiek iegūta pēc priekšmetu virsmu saskares ar rokām vai kājām.

DEFINĪCIJAS

Papillārlīniju pēdas (turpmāk – pirkstu pēdas) – sviedru-tauku maisījuma uzslāņojumi, kas atstāti ar roku pirkstiem, delnām, kāju pirkstiem vai pleznu daļām.

Redzamas papillārlīniju pēdas – redzamas parastā apgaismojumā.

Vāji redzamas papillārlīniju pēdas – redzamas, izmantojot dažādus apgaismojuma režīmus. Papildus izmanto vizualizēšanas metodes.

Latentas papillārlīniju pēdas – pēdas nav redzamas. Lai tās padarītu redzamas, izmanto dažādas vizualizēšanas metodes.

VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS PARAUGU IZŅEMŠANAI

Notikuma vietā pastāv risks saskarties ar inficētu bioloģisko materiālu, kā arī to piesārņot ar savu bioloģisko materiālu, tāpēc **obligāti jāizmanto individuālie aizsardzības līdzekļi – cimdi un sejas maska mutei un degunam!**

Izpētes objekti, kurus iespējams pārvietot	
IZŅEMŠANA	IESAIŅOJUMS
Nofotografē. Izņem visu objektu gadījumos, ja objekta apstrāde ar notikuma vietā pieejamajiem materiāliem nesniegs vēlamo rezultātu un apstrāde ar ķīmiskajām vielām ekspertīžu iestādē noteikti būs rezultatīvāka.	Iesaiņo tā, lai virsmas, uz kurām atrodas iespējamās pēdas, būtu pasargātas no kontakta ar citām virsmām un ārējās iedarbības. Trauslus objektus, kas var deformēties, iesaiņo tā, lai pasargātu no saskares ar citām virsmām.

<u>Ekspertīžu iestādē ir nekavējoties jānogādā:</u> - slapji un asiņaini objekti; - objekti, kas ātri bojājas; - neapstrādātas ādas izstrādājumi; - blīvi audumi (stikla šķiedra, neilons un tml.)	Uz iesaiņojuma jābūt norādei “STEIDZAMI APSTRĀDĀT!”
--	--

Izpētes objekti, kurus nevar pārvietot	
IZŅEMŠANA	IESAIŅOJUMS
Nofotografē. Iespējamās pirkstu pēdas pārkopē uz daktiloskopiskajām plēvēm vai silikona pastas atlējumiem.	Daktiloskopiskās plēves un silikona pastas atlējumi jāsaugā no tiešas saules iedarbības, mitruma un karstuma. Iesaiņo aploksnēs.

- Pirkstu pēdas nedrīkst pārkopēt uz plēvēm, kas paredzētas apavu pēdu izņemšanai, jo tas mazina pēdu kvalitāti un veicina pēdu uzsūkšanos lipīgajā slānī.
- Lai samazinātu piesārņošanas risku, apskates laikā cimdus vēlams regulāri mainīt.

EKSPERTAM IZLEMŠANAI VAR TIKT UZDOTI ŠĀDI JAUTĀJUMI

- Vai uz ekspertīzei iesniegtā priekšmeta ir personas identifikācijai derīgas pirkstu vai delnu pēdas?
- Vai tās ir atstājusi persona, kuras daktiloskopiskā karte ir iesniegta kopā ar izpētes objektu, vai atrodas Biometrijas datu apstrādes sistēmā (BDAS)?

MATERIĀLU SAGATAVOŠANA

Ekspertīzes veikšanai jāiesniedz:

- priekšmeti, uz kuriem varētu būt pirkstu pēdas,
- personas daktiloskopiskā karte, ja tāda ir, vai norādīt, kuru personu daktiloskopiskās kartes ir jāpieprasa no BDAS.

NB! Ekspertīzes tiek veiktas saskaņā ar Tiesu ekspertu padomē reģistrētām un Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā (LATAK) akreditētām metodēm. Vēršam uzmanību, ka, izmantojot ķīmiskās un fizikālās apstrādes metodes, priekšmetam var tikt radītas būtiskas izmaiņas. Piemēram, apstrādājot banknotes, tās var iekrāsoties vai, apstrādājot elektroniskās preces, var tikt bojāta elektronika.

Lai konsultētos par gadījumiem, kas nav aprakstīti šajos metodiskajos ieteikumos,
aicinām sazināties ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja ekspertiem.

BIOLOĢISKO UN ĶĪMISKO EKSPERTĪŽU DEPARTAMENTS
Invalīdu iela 1, Rīga, LV-1013, tālr. 67374010, e-pasts pasts@vteb.gov.lv,
www.vteb.gov.lv